

Vaabenstilstanden var afsluttet den 11. November 1918, Loven om overordentlig Hjælp til arbejdsløse udkom den 30. November, og man har altsaa ikke haft nogen Tid til at overse, hvilke Virkninger der nu vilde opstaa som Følge af Krigens Afslutning; men de fleste ventede, at en virkelig Fredsslutning vilde finde Sted langt hurtigere, end det nu er sket, og at Tilførselsforholdene og Erhvervsmulighederne i det hele vilde antage normale Former langt tidligere, end det synes at blive Tilfældet. Den Tilstand, der nødvendiggjorde den højere Understøttelse, altsaa disse Dyrctidstillæg til de arbejdsløse, vedvarer fremdeles, ja, ikke blot vedvarer, men er forværret gennem det Aar, som er forløbet, siden Loven af 30. November 1918 udkom. Vanskelighederne ved at skaffe til overkommelige Priser de nødvendige Livsfornødenheder er aldeles ikke forringede, men er tværtimod paa flere Omraader forøgede, og selve det Arbejdsløshedsproblem, man stod overfor den Gang, har vel nok antaget noget mildere Former, men er dog ikke bragt ud af Verden; en omfattende Arbejdsløshed har bestaaet ogsaa gennem det Aar, som er forløbet. En kortere Periode har Arbejdsløsheden været nede paa et meget lavt Tal, men det var i Virkeligheden kun nogle faa Uger, man var nede paa en 6000—8000 arbejdsløse, ellers har Tallet gennem flere Maaneder svinget omkring 10 000 for nu atter at være oppe paa ca. 20 000. En væsentlig Del af denne Arbejdsløshed skyldes utvivlsomt, at der ikke er kommet fuldt tilstrækkelige Tilførsler udefra af de Varer, som Industrien behøver; i alt Fald er de forringede Kultilførsler stadig en Hindring for, at fuld Kraft kan sættes ind rundt om i de forskellige Erhverv. Det er derfor forstaaeligt, at der nu, naar man har staaet overfor Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade denne Sag burde behandles, har været betydelige Vanskeligheder, og at Betæneligheder er gjorte gældende overfor den pludselige Overgang til den normale Behandling af Arbejdsløsheden, som man i November 1918 tænkte sig mulig med Ugangen af Aaret 1919.

Allerede i Sommer, nemlig den 2. Juli, har jeg anmodet Arbejdsløshedsinspektøren og Arbejdsløshedsnævnet om at beskæftige sig med Sagen og fremsætte Forslag om, paa hvilken Maade man kunde tænke sig Revisionen foretaget. Det har ved de Forhandlinger, som har fundet Sted dér, vist sig, at stærke Betænelig-

heder har været til Stede, at man har, om jeg saa maa sige, haft lidt Vanskelighed ved at finde, hvorledes man paa en praktisk Maade var i Stand til at danne Overgangen fra den hidtil bestaaende Tilstand til de mere normale Forhold, vi skulde søge paa ny at arbejde os ind i. Det fremgaar af den Betænkning, der foreligger fra Arbejdsløshedsinspektøren og de sig dertil sluttende enkelte Bilag, at Betænelighederne og Vanskelighederne paa dette Omraade har været meget betydelige.

De to Lovforslag, jeg nu har den Ære at fremsætte for det høje Folketing, supplerer hinanden og er altsaa et Forsøg paa at tage Standpunkt trods den Uklarhed, som jeg maa tilstaa, der har været til Stede hos dem, der skulde være vejledende overfor Ministeriet, altsaa Arbejdsløshedsnævnet og Arbejdsløshedsinspektoratet. De har ikke kunnet enes om noget samlet Standpunkt, og det har derfor ikke været muligt at bygge i fuld Udstrækning herpaa, saaledes som det under andre Forhold kunde lade sig gøre. Men jeg tillader mig altsaa at fremsætte to Lovforslag, som supplerer hinanden, og som tilvejebringer en jævn Afvikling af de nu bestaaende Tilstande og en jævn Overgang til den rene Arbejdsløshedsforsikring, som vi havde, før Krigen indtraadte, og før de ekstraordinære Forhold nødvendiggjorde andre Foranstaltninger. Overgangen hertil vil nu, hvis man vedtager disse Lovforslag, være fastslaaet og fuldbyrdet i Løbet af et godt Aars Tid. Den midlertidige Lov af 30. November 1918, hvis Gyldighed udløber med dette Aars Udgang, foreslaas fornyet for 3 Maaneder, nemlig til 31. Marts 1920, og dernæst foreslaas der andre Overgangsbestemmelser, som jeg skal skænke et Par Ord.

Motiveringen for at foreslaa en Fornyelse af den nuværende Lov synes ret nærliggende, nemlig den, at man dog neppe fra nogen Side vil mene det forsvarligt lige midt i Vintertiden og med et Antal af 20 000—24 000 arbejdsløse pludselig at gaa til en Ophævelse af den Understøttelse, som hidtil har været ydet, og lige saa lidt vilde man med saa kort Varsel, som der havde været, selv om Lovforslaget havde kunnet foreligge for 14 Dage eller en Maaned siden, have faaet en Arbejdsløshedsforsikringslov, som indretter sig med de fuldkomment nye Tilstande for Øje; der maa ganske utvivlsomt skabes en Overgangstilstand. Det foreslaas derfor, foruden at den mid-